

TOEKOMSTIGE UITDAGINGEN

GEZONDE KEUZES

AFSLUITENDE OPMERKINGEN VAN HET NEDERLANDSE VOORZITTERSCHAP BIJ INFORMELE GEZONDHEIDSRAAD

De ministers van Volksgezondheid van de lidstaten van de Europese Unie, die op 9 en 10 september 2004 bijeenkwamen tijdens de Informele Raad in Noordwijk, wisselden ideeën uit het over thema *Health Care in an Ageing Society, a Challenge for all European Countries*. Het onderwerp werd ingeleid door Prof. N.S. Klazinga (hoogleraar Sociale Geneeskunde aan het AMC/Universiteit van Amsterdam).¹ De ministers bogen zich tevens over de uitkomsten van het congres "Shaping the EU Health Community" waaraan alle actoren in de gezondheidszorg deelnamen, waaronder de zorgconsument.

Het Nederlandse Voorzitterschap heeft naar aanleiding van de bijeenkomst een aantal aandachtspunten geformuleerd:

ONZE GEDEELDE ZORGEN

1. Gezondheidszorg is een cruciaal onderdeel van de sociale systemen in de lidstaten van de Europese Unie (EU). Lidstaten geven gemiddeld 8,5% van hun Bruto Binnenlands Product (BBP) uit aan volksgezondheid ("public health") en gezondheidszorg. Overheden zijn, gezien de vergrijzing, de introductie van nieuwe medisch technologieën en het feit dat mensen steeds hogere eisen stellen aan gezondheidszorg en zorgverlening bezorgd over de financiële en maatschappelijke houdbaarheid en doelmatigheid van hun zorgstelsels.

---

¹ N.S. Klazinga, *Keeping Dry Feet – Channelling health care forces in the European Union*.

VERGRIJZING: EEN VERWORVENHEID EN EEN UITDAGING

2. Vergrijzing is een teken van vooruitgang, een succes waar we trots op mogen zijn. De levensverwachting in de lidstaten is aanzienlijk gestegen. Aan vergrijzing hangt echter wel een prijskaartje. Omdat mensen langer leven, komen ook combinaties van ernstige en chronische aandoeningen steeds vaker voor. We zien ons allemaal geconfronteerd met drie uitdagingen:
  - Hoe kunnen we ervoor zorgen dat vergrijzende burgers zo lang mogelijk gezond blijven?
  - Hoe kunnen we de gezondheidszorg zodanig inrichten dat iedereen toegang heeft tot de noodzakelijke medische zorg zonder de arbeidsmarkt te zwaar op de proef te moeten stellen?
  - Hoe moeten we onze zorgstelsels hervormen om de komende generaties een financieel gezond model na te laten?

HERVORMING VAN ZORGSTELSELS

3. Elk land hanteert zijn eigen beleid om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Niettemin zijn er ook overeenkomsten te vinden. In veel gevallen gaan hervormingen van het zorgstelsel gepaard met:
  - de introductie van meer financiële prikkels om de doelmatigheid en productiviteit te verhogen met behoud van solidariteit;
  - de invoering van een meer op de patiënt gericht zorgstelsel;
  - het stimuleren van meer persoonlijke verantwoordelijkheid.

DE SAMENLEVING GEZOND, ACTIEF EN PRODUCTIEF HOUDEN

We worden in de EU geconfronteerd met dezelfde problemen en we streven allemaal naar duurzame zorgstelsels die ook nog eens betaalbaar zijn. De vraag is: hoe krijgen we dat voor elkaar? We hebben een aantal manieren vastgesteld:

4. We moeten de deelname van ouderen aan de samenleving bevorderen.
5. We moeten evidence-based therapieën bevorderen voor chronische aandoeningen.
6. We moeten een nieuw evenwicht vinden tussen persoonlijke en collectieve verantwoordelijkheid teneinde betaalbare, toegankelijke en duurzame zorgstelsels te garanderen.
7. We moeten mensen zelf verantwoording laten nemen voor hun gezondheid, hun kostenbewustzijn vergroten, preventieve behandelwijzen stimuleren, investeren in eerstelijnszorg en openbare gezondheidszorg, en ook geïntegreerde zorg tot stand brengen, medische innovatie en gezondheidsvoorlichting bevorderen, en de patiënt meer inspraak geven.
8. We moeten zorgbeleid en sociaal-economisch beleid nauwer op elkaar afstemmen teneinde synergievoordelen te behalen.

GEMEENSCHAPPELIJKE PROBLEMEN - GEZAMENLIJKE OPLOSSINGEN

9. Deze twee dagen hebben laten zien hoe we van elkaar kunnen leren. We hebben de bereidheid getoond ervaringen te delen door informatie uit te wisselen over zorgbenaderingen. We kunnen nog een stap verder gaan door best practices uit te wisselen, gemeenschappelijke doelen na te streven, indicatoren te ontwikkelen en benchmarking toe te passen (open methode van coördinatie).
10. Om een voorstel te kunnen indienen aan de Raad van december 2004, zijn de ministers overeengekomen dat het Nederlandse Voorzitterschap, naast de reguliere vergadering, een informele bijeenkomst organiseert met leden van de High Level Group on

Health Services and Medical Care. Tijdens deze informele bijeenkomst zal worden gesproken over de invoering van een permanent mechanisme voor gezondheidszorgaangelegenheden in de EU

11. Het samenvoegen van onze kennis en kunde is heilzaam bij het tot stand brengen van:

WATERDICHTE ZORGSYSTEMEN IN DE EU